

Programsko inženjerstvo

Ak. god. 2023./2024.

Što želiš čitati?

Dokumentacija, Rev. 1

Grupa: *DaVincijevi koderi*

Voditelj: *Andrea Gazibarić*

Datum predaje: *17.11.2023.*

Nastavnik: *Alan Jović*

Sadržaj

1	Dnevnik promjena dokumentacije	3
2	Opis projektnog zadatka	4
2.1	Primjeri u $\text{\LaTeX}$ u	5
3	Specifikacija programske potpore	8
3.1	Funkcionalni zahtjevi	8
3.1.1	Obrasci uporabe	10
3.1.2	Sekvencijski dijagrami	21
3.2	Ostali zahtjevi	27
4	Arhitektura i dizajn sustava	28
4.1	Baza podataka	28
4.1.1	Opis tablica	28
4.1.2	Dijagram baze podataka	29
4.2	Dijagram razreda	30
4.3	Dijagram stanja	31
4.4	Dijagram aktivnosti	32
4.5	Dijagram komponenti	33
5	Implementacija i korisničko sučelje	34
5.1	Korištene tehnologije i alati	34
5.2	Ispitivanje programskog rješenja	35
5.2.1	Ispitivanje komponenti	35
5.2.2	Ispitivanje sustava	35
5.3	Dijagram razmještaja	36
5.4	Upute za puštanje u pogon	37
6	Zaključak i budući rad	38
	Popis literature	39

Indeks slika i dijagrama	40
Dodatak: Prikaz aktivnosti grupe	41

1. Dnevnik promjena dokumentacije

Rev.	Opis promjene/dodatka	Autori	Datum
0.1	Napravljen predložak.	*	26.10.2023.
0.2	Dodani funkcionalni zahtjevi, aktori i di- onici.	*	27.10.2023.
0.2.1	Ispravak funkcionalnih zahtjeva.	*	28.10.2023.
0.2.2	Dodan opis funkcionalnih zahtjeva.	*	30.10.2023.
0.2.3	Ispravak opisa funkcionalnih zahtjeva.	*	02.11.2023.
0.2.4	Dodani dijagrami obrazaca uporabe.	*	02.11.2023.
0.3	Dodani ER i REL dijagrami baze podataka.	*	02.11.2023.
0.4	Dodani sekvencijski dijagrami.	*	05.11.2023.
0.4.1	Dodan opis sekvencijskih dijagrama.	*	06.11.2023.
0.5	Arhitektura i dizajn sustava, algoritmi i strukture podataka.	*	.11.2023.
0.6	Dodan opis nefunkcionalnih zahtjeva.	*	.11.2023.
0.7	Dodan opis projektnog zadatka.	*	.11.2023.
0.8	Dodani dijagrami razreda.	*	.11.2023.
1.0	Verzija samo s bitnim dijelovima za 1. ciklus.	*	.11.2023.

2. Opis projektnog zadatka

dio 1. revizije

Na osnovi projektnog zadatka detaljno opisati korisničke zahtjeve. Što jasnije opisati cilj projektnog zadatka, razraditi problematiku zadatka, dodati nove aspekte problema i potencijalnih rješenja. Očekuje se minimalno 3, a poželjno 4-5 stranica opisa. Teme koje treba dodatno razraditi u ovom poglavlju su:

- *potencijalna korist ovog projekta*
- *postojeća slična rješenja (istražiti i ukratko opisati razlike u odnosu na zadani zadatak). Dodajte slike koja predočavaju slična rješenja.*
- *skup korisnika koji bi mogao biti zainteresiran za ostvareno rješenje.*
- *mogućnost prilagodbe rješenja*
- *opseg projektnog zadatka*
- *moguće nadogradnje projektnog zadatka*

Za pomoć pogledati reference navedene u poglavlju „Popis literature“, a po potrebi konzultirati sadržaj na internetu koji nudi dobre smjernice u tom pogledu.

2.1 Primjeri u L^AT_EXu

Ovo potpoglavlje izbrisati.

U nastavku se nalaze različiti primjeri kako koristiti osnovne funkcionalnosti L^AT_EXa koje su potrebne za izradu dokumentacije. Za dodatnu pomoć obratiti se asistentu na projektu ili potražiti upute na sljedećim web sjedištima:

- Upute za izradu diplomskog rada u L^AT_EXu - https://www.fer.unizg.hr/_download/repository/LaTeX-upute.pdf
- L^AT_EX projekt - <https://www.latex-project.org/help/>
- StackExchange za Tex - <https://tex.stackexchange.com/>

podcrtani tekst, **podebljani tekst**, *nagnuti tekst*

primjer primjer primjer primjer primjer primjer

- primjer
  - primjer
  - primjer
1. primjer
    - 1.a primjer
    - b primjer
  2. primjer

primjer url-a: <https://www.fer.unizg.hr/predmet/proinz/projekt>

posebni znakovi: # \$ % & { } _ | < > ^ ~ \

naslov unutar tablice		
IDKorisnik	INT	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod
korisnickoIme	VARCHAR	
email	VARCHAR	

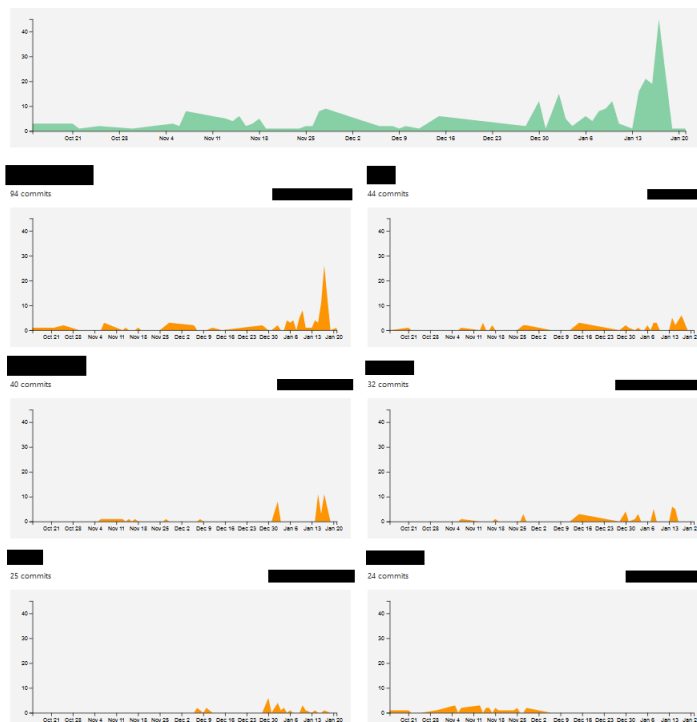
Nastavljeno na idućoj stranici

Nastavljeno od prethodne stranice

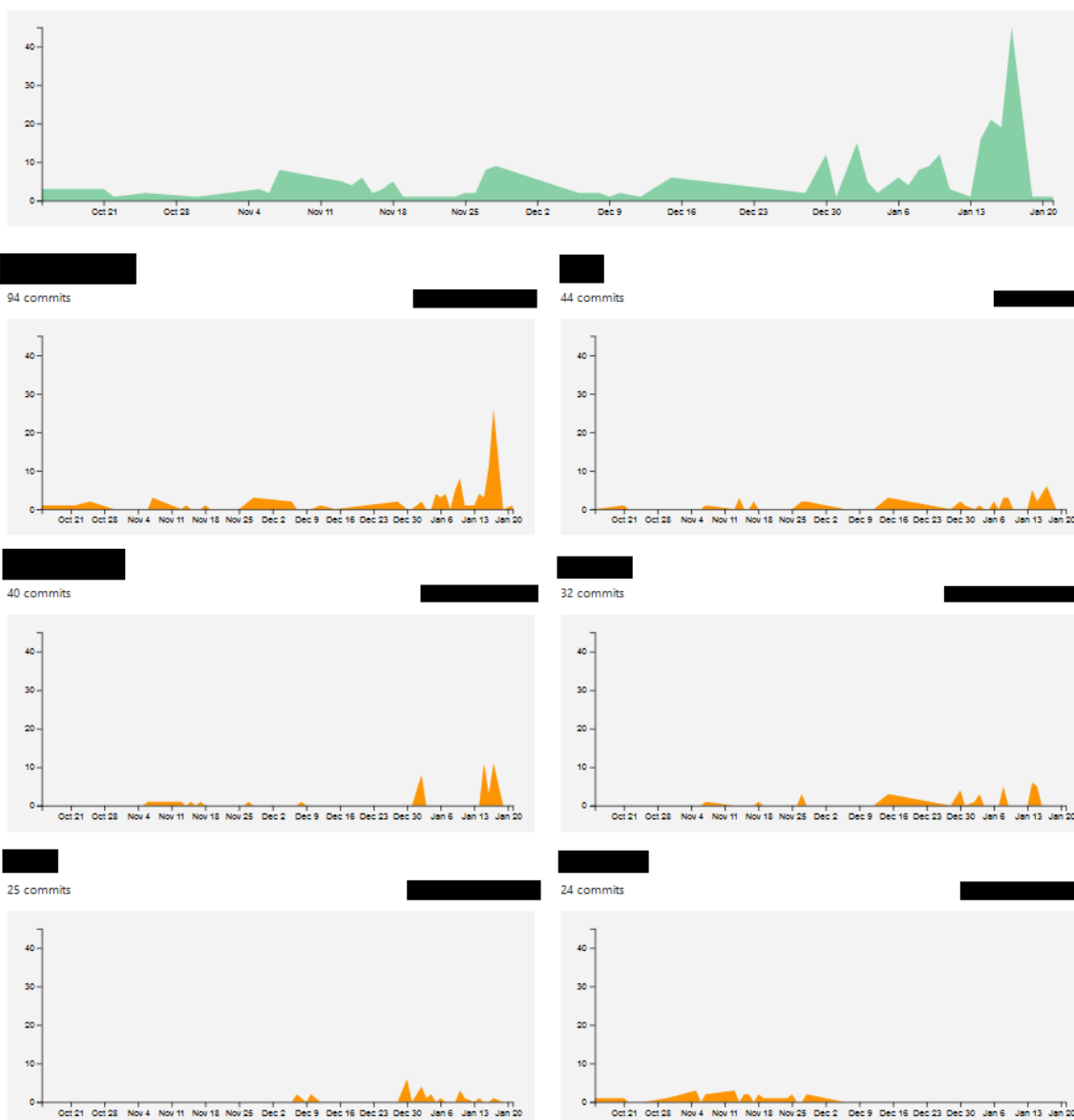
naslov unutar tablice		
ime	VARCHAR	
primjer	VARCHAR	

Tablica 2.1: Naslov s referencom izvan tablice

IDKorisnik	INT	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod
korisnickoIme	VARCHAR	
email	VARCHAR	
ime	VARCHAR	
primjer	VARCHAR	

Slika 2.1: Primjer slike s potpisom

Slika 2.2: Primjer slike s potpisom 2

Referenciranje slike 3.2 u tekstu.

3. Specifikacija programske potpore

3.1 Funkcionalni zahtjevi

Dionici:

1. Neregistrirani korisnici
2. Registrirani korisnici
  - (a) Izdavači
  - (b) Antikvarijati
  - (c) Preprodavači
3. Administratori
4. Baza podataka

Aktori i njihovi funkcionalni zahtjevi:

1. Neregistrirani korisnik (inicijator) može:
  - (a) pretraživati ponudu knjiga po:
    - i. značajkama knjige
    - ii. ponuditelju
  - (b) pretraživati ponuditelje na karti
  - (c) odabrati ponuditelja i izlistati sve knjige u njegovoj ponudi
  - (d) zahtjevati od izdavača da kontaktira stranog izdavača za prijevod
  - (e) registrirati se
    - unijeti podatke
2. Izdavač (inicijator) može:
  - (a) zatražiti od stranog izdavača dozvolu za prijevod
  - (b) ponuditi knjige na hrvatskom jeziku
  - (c) maknuti knjige iz svoje ponude
3. Antikvarijat (inicijator) može:
  - (a) ponuditi knjige na hrvatskom i srodnim jezicima
  - (b) maknuti knjige iz svoje ponude

4. Preprodavač (inicijator) može:
  - (a) ponuditi knjige na bilo kojem jeziku
  - (b) maknuti knjige iz svoje ponude
5. Administrator (inicijator) može:
  - (a) odobriti registraciju
    - provjeriti je li adresa antikvarijata u RH i
    - jesu li ostali podatci dobri
  - (b) ukloniti registrirane korisnike
  - (c) mijenjati vrstu korisnika
  - (d) pristupiti bazi podataka
6. Baza podataka (sudionik) pohranjuje podatke o:
  - (a) registriranim korisnicima
  - (b) knjigama (uključujući i oznake knjige)
  - (c) zahtjevima za prijevod

3.1.1 Obrasci uporabe

Opis obrazaca uporabe

UC1 - Pretraživanje knjiga po značajkama

- **Glavni sudionik:** Neregistrirani korisnik
- **Cilj:** Pregledati ponudu knjiga
- **Sudionici:** Baza podataka
- **Preduvjet:** -
- **Opis osnovnog tijeka:**
  1. odabir značajki knjige po kojima se želi pretražiti
  2. prikazuje se ponuda knjiga s odabranim značajkama

UC2 - Pretraživanje knjiga po ponuditelju

- **Glavni sudionik:** Neregistrirani korisnik
- **Cilj:** Pregledati ponudu knjiga
- **Sudionici:** Baza podataka
- **Preduvjet:** -
- **Opis osnovnog tijeka:**
  1. odabir ponuditelja čiju ponudu želi pregledati
  2. prikazuje se ponuda knjiga odabranog poslužitelja

UC3 - Pretraživanje ponuditelja na karti

- **Glavni sudionik:** Neregistrirani korisnik
- **Cilj:** Pregledati ponuditelje u blizini
- **Sudionici:** Baza podataka
- **Preduvjet:** -
- **Opis osnovnog tijeka:**
  1. otvaranje karte s označenim ponuditeljima
  2. odabir lokacije i ponuditelja
  3. ispis podataka o ponuditelju i njihove ponude

UC4 - Zahtjev za prijevodom

- **Glavni sudionik:** Neregistrirani korisnik
- **Cilj:** Zatražiti prijevod knjige na stranom jeziku
- **Sudionici:** Izdavač, baza podataka

- **Preduvjet:** Knjiga nije prevedena na hrvatski
- **Opis osnovnog tijeka:**
  1. odabir "Zahtjevaj prijevod" u sučelju aplikacije
  2. zahtjev se bilježi u bazu podataka
  3. izdavač dobija poruku o novom zahtjevu

UC5 - Registracija

- **Glavni sudionik:** Neregistrirani korisnik
- **Cilj:** Registrirati se kao ponuditelj
- **Sudionici:** Baza podataka, administrator
- **Preduvjet:** -
- **Opis osnovnog tijeka:**
  1. odabir "Sign up" u sučelju
  2. unos vrste ponuditelja (izdavač, antikvarijat, preprodavač)
  3. unos podataka (naziv, e-pošta, adresa, broj telefona)
  4. unos korisničkog imena i lozinke
  5. administrator odobrava račun
  6. poruka na e-pošti o odobrenju ili neodobrenju računa
- **Opis mogućih odstupanja:**
  - 3.a adresa antikvarijata nije u RH
    1. nemogućnost nastavka registracije bez promjene podataka
    2. upozorenje
  - 3.b adresa preprodavača nije u zemlji srodnog jezika
    1. nemogućnost nastavka registracije bez promjene podataka
    2. upozorenje
  - 4.a korisničko ime već postoji
    1. nemogućnost nastavka registracije bez promjene podataka
    2. upozorenje

UC6 - Ponuda naslova knjiga

- **Glavni sudionik:** Ponuditelj
- **Cilj:** Ponuditi neograničen broj naslova knjiga
- **Sudionici:** Baza podataka
- **Preduvjet:** Registrirati se kao ponuditelj
- **Opis osnovnog tijeka:**
  1. Ponuditelj odabire "Ponudi naslov knjige" u sučelju aplikacije

2. Ponuditelj odabire naslove koje želi ponuditi
3. U bazu podataka se pohrani promjena

UC7 - Ponuda primjeraka knjiga

- **Glavni sudionik:** Ponuditelj
- **Cilj:** Ponuditi neograničen broj primjeraka knjiga
- **Sudionici:** Baza podataka
- **Preduvjet:** Registrirati se kao ponuditelj
- **Opis osnovnog tijeka:**
  1. Ponuditelj odabire "Ponudi primjerak knjige" u sučelju aplikacije
  2. Ponuditelj odabire primjerke knjiga
  3. U bazu podataka se pohrani promjena

UC8 - Pregled želja neregistriranih korisnika

- **Glavni sudionik:** Izdavač
- **Cilj:** Prikupiti želje neregistriranih korisnika
- **Sudionici:** Baza podataka
- **Preduvjet:** Registrirati se kao izdavač
- **Opis osnovnog tijeka:**
  1. Praćenje aktivnosti neregistriranog korisnika
  2. Bilježenje i prikupljanje njegovih želja

UC9 - Zahtjev za dozvolu prijevoda sa stranog jezika

- **Glavni sudionik:** Izdavač
- **Cilj:** Zatražiti prijevod knjige sa stranog jezika na hrvatski
- **Sudionici:** Baza podataka
- **Preduvjet:** Registrirati se kao izdavač
- **Opis osnovnog tijeka:**
  1. Izdavač pregleda želje neregistriranih korisnika
  2. Izdavač odabire knjige
  3. Izdavač zatraži dozvolu za prijevodom

UC10 - Zahtjev za dozvolu prijevoda sa srodnog jezika

- **Glavni sudionik:** Izdavač
- **Cilj:** Zatražiti prijevod knjige sa srodnog jezika na hrvatski
- **Sudionici:** Baza podataka

- **Preduvjet:** Registrirati se kao izdavač
- **Opis osnovnog tijeka:**
  1. Izdavač pregleda želje neregistriranih korisnika
  2. Izdavač odabire knjige
  3. Izdavač zatraži dozvolu za prijevodom

UC11 - Ponuda knjiga na hrvatskom jeziku od strane izdavača

- **Glavni sudionik:** Izdavač
- **Cilj:** Ponuditi knjigu na hrvatskom jeziku
- **Sudionici:** Baza podataka
- **Preduvjet:**
  1. Registrirati se kao izdavač
  2. Imati u svojoj ponudi knjige na hrvatskom jeziku
- **Opis osnovnog tijeka:**
  1. Izdavač odabire knjige za ponudu
  2. Izdavač nudi odabrane knjige
  3. U bazu podataka se pohrani promjena

UC12 - Ponuda knjige na stranom jeziku od strane antikvarijata

- **Glavni sudionik:** Antikvarijat
- **Cilj:** Ponuditi knjige na stranom jeziku
- **Sudionici:** Baza podataka
- **Preduvjet:** Uspješna registracija kao antikvarijata
- **Opis osnovnog tijeka:**
  1. Antikvarijat odabire knjige na stranom jeziku
  2. Antikvarijat nudi odabrane knjige
  3. U bazu podataka se pohrani promjena

UC13 - Ponuda knjige na srodnom jeziku od strane antikvarijata

- **Glavni sudionik:** Antikvarijat
- **Cilj:** Ponuditi knjige na srodnom jeziku
- **Sudionici:** Baza podataka
- **Preduvjet:** Uspješna registracija kao antikvarijata
- **Opis osnovnog tijeka:**
  1. Antikvarijat odabire knjige na srodnom jeziku
  2. Antikvarijat nudi odabrane knjige

3. U bazu podataka se pohrani promjena

UC14 - Ponuda knjige na hrvatskom jeziku od strane antikvarijata

- **Glavni sudionik:** Antikvarijat
- **Cilj:** Ponuditi knjige na hrvatskom jeziku
- **Sudionici:** Baza podataka
- **Preduvjet:** Uspješna registracija kao antikvarijata
- **Opis osnovnog tijeka:**
  1. Antikvarijat odabire knjige na hrvatskom jeziku
  2. Antikvarijat nudi odabrane knjige
  3. U bazu podataka se pohrani promjena

UC15 - Ponuda knjige na stranom jeziku od strane preprodavača

- **Glavni sudionik:** Preprodavač
- **Cilj:** Ponuditi knjige na stranom jeziku
- **Sudionici:** Baza podataka
- **Preduvjet:** Uspješna registracija kao preprodavača
- **Opis osnovnog tijeka:**
  1. Preprodavač odabire knjige na stranom jeziku
  2. Preprodavač nudi odabrane knjige
  3. U bazu podataka se pohrani promjena

UC16 - Ponuda knjige na srodnom jeziku od strane preprodavača

- **Glavni sudionik:** Preprodavač
- **Cilj:** Ponuditi knjige na srodnom jeziku
- **Sudionici:** Baza podataka
- **Preduvjet:** Uspješna registracija kao preprodavača
- **Opis osnovnog tijeka:**
  1. Preprodavač odabire knjige na srodnom jeziku
  2. Preprodavač nudi odabrane knjige
  3. U bazu podataka se pohrani promjena

UC17 - Ponuda knjige na hrvatskom jeziku od strane preprodavača

- **Glavni sudionik:** Preprodavač
- **Cilj:** Ponuditi knjige na hrvatskom jeziku
- **Sudionici:** Baza podataka

- **Preduvjet:** Uspješna registracija kao preprodavača
- **Opis osnovnog tijeka:**
  1. Preprodavač odabire knjige na hrvatskom jeziku
  2. Preprodavač nudi odabrane knjige
  3. U bazu podataka se pohrani promjena

UC18 - Određivanje ispravne oznake nove knjige

- **Glavni sudionik:** Ponuditelj
- **Cilj:** Ispravno odabrati oznaku vrste knjige kod dodavanja nove knjige
- **Sudionici:** Baza podataka
- **Preduvjet:** Registrirati se kao ponuditelj
- **Opis osnovnog tijeka:**
  1. Ponuditelj odabire novu knjigu
  2. Ponuditelj odabire ispravnu vrstu oznake za tu knjigu
  3. U bazu podataka se pohrani promjena

UC19 - Određivanje ispravne oznake primjerka već dodane knjige

- **Glavni sudionik:** Ponuditelj
- **Cilj:** Ispravno odabrati oznaku vrste knjige za taj primjerak
- **Sudionici:** Baza podataka
- **Preduvjet:** Registrirati se kao ponuditelj
- **Opis osnovnog tijeka:**
  1. Ponuditelj odabire već postojeću knjigu
  2. Ponuditelj odabire ispravnu vrstu oznake za tu knjigu
  3. U bazu podataka se pohrani promjena

UC20 - Ispravak oznake novog primjerka pri dodavanju

- **Glavni sudionik:** Ponuditelj
- **Cilj:** Izmijeniti pogrešno odabranu oznaku
- **Sudionici:** Baza podataka
- **Preduvjet:** Registrirati se kao ponuditelj
- **Opis osnovnog tijeka:**
  1. Ponuditelj odabire primjerak s pogrešnom oznakom
  2. Ponuditelj ispravlja oznaku za taj primjerak knjige
  3. Ponuditelj dodaje primjerak knjige
  4. U bazu podataka se pohrani promjena

UC21 - Ispravak oznake novog primjerka pri uklanjanju

- **Glavni sudionik:** Ponuditelj
- **Cilj:** Izmijeniti pogrešno odabranu oznaku
- **Sudionici:** Baza podataka
- **Preduvjet:** Registrirati se kao ponuditelj
- **Opis osnovnog tijeka:**
  1. Ponuditelj odabire primjerak s pogrešnom oznakom
  2. Ponuditelj ispravlja oznaku za taj primjerak knjige
  3. Ponuditelj uklanja primjerak knjige
  4. Iz baze podataka se uklanja primjerak knjige

UC22 - Odobravanje registracije

- **Glavni sudionik:** Administrator
- **Cilj:** Odobriti registraciju korisnika
- **Sudionici:** Baza podataka
- **Preduvjet:** Korisnik je registriran i dodijeljena su mu prava administratora
- **Opis osnovnog tijeka:**
  1. Administrator pregleda zahtjev za registraciju
  2. Administrator provjerava odgovaraju li uneseni podaci
  3. Posebno za antikvarijata provjerava je li mu adresa u RH
  4. Ako je prijava ispravna, administrator odobrava registraciju korisnika

UC23 - Brisanje korisnika

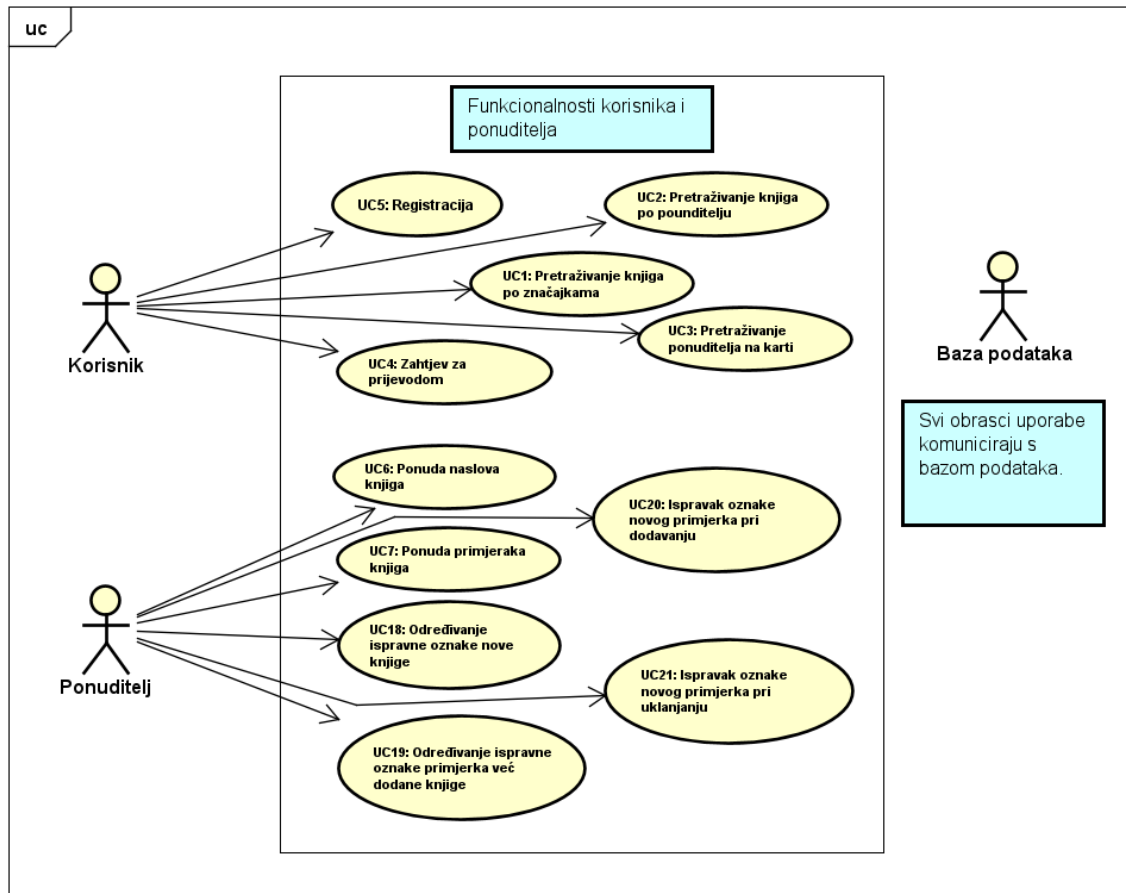
- **Glavni sudionik:** Administrator
- **Cilj:** Izbrisati registriranog korisnika
- **Sudionici:** Baza podataka
- **Preduvjet:** Korisnik je registriran i dodijeljena su mu prava administratora
- **Opis osnovnog tijeka:**
  1. Administrator odabire opciju uklanjanja korisnika
  2. Administrator pronalazi željenog korisnika
  3. Administrator uklanja željenog korisnika i njegove podatke iz baze podataka

UC24 - Promjena vrste korisnika

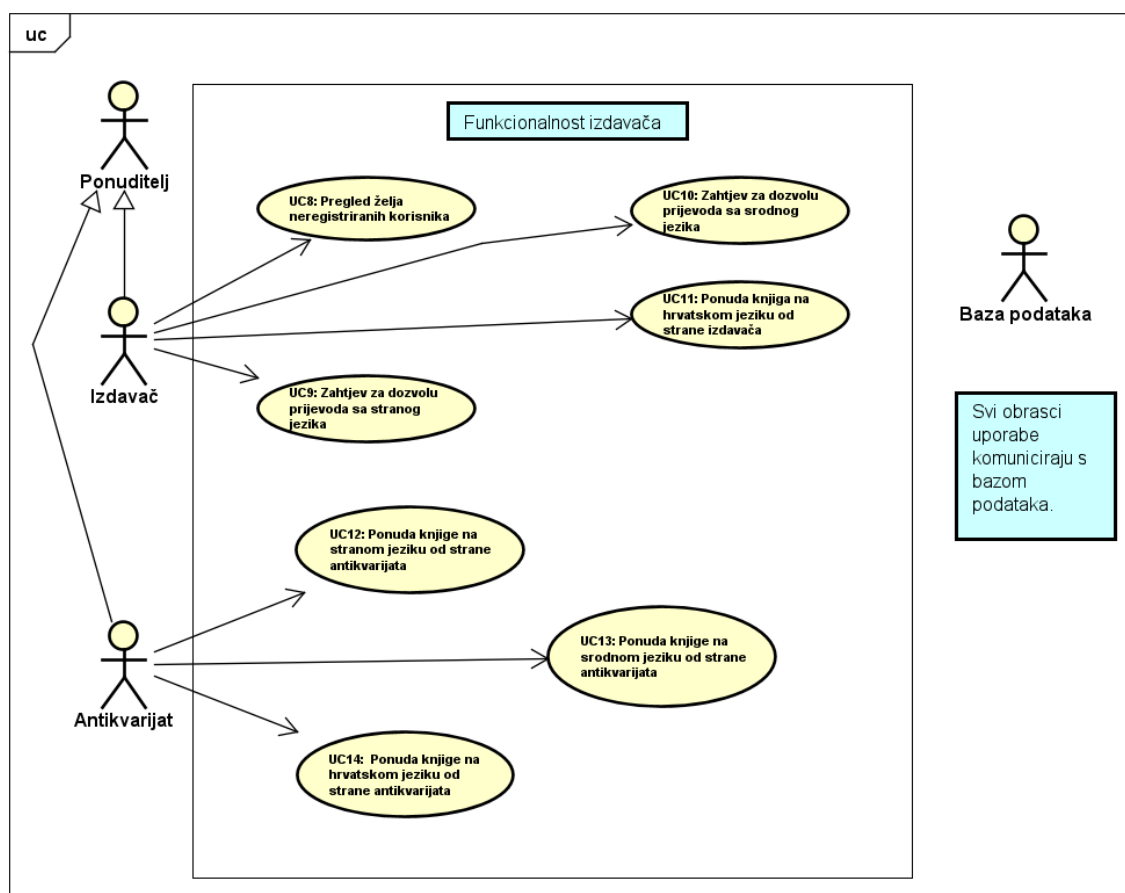
- **Glavni sudionik:** Administrator

- **Cilj:** Izmijeniti vrstu i prava korisnika
- **Sudionici:** Baza podataka
- **Preduvjet:** Korisnik je registriran i dodijeljena su mu prava administratora
- **Opis osnovnog tijeka:**
  1. Administrator pronalazi željenog korisnika
  2. Administrator mijenja vrstu i prava korisnika

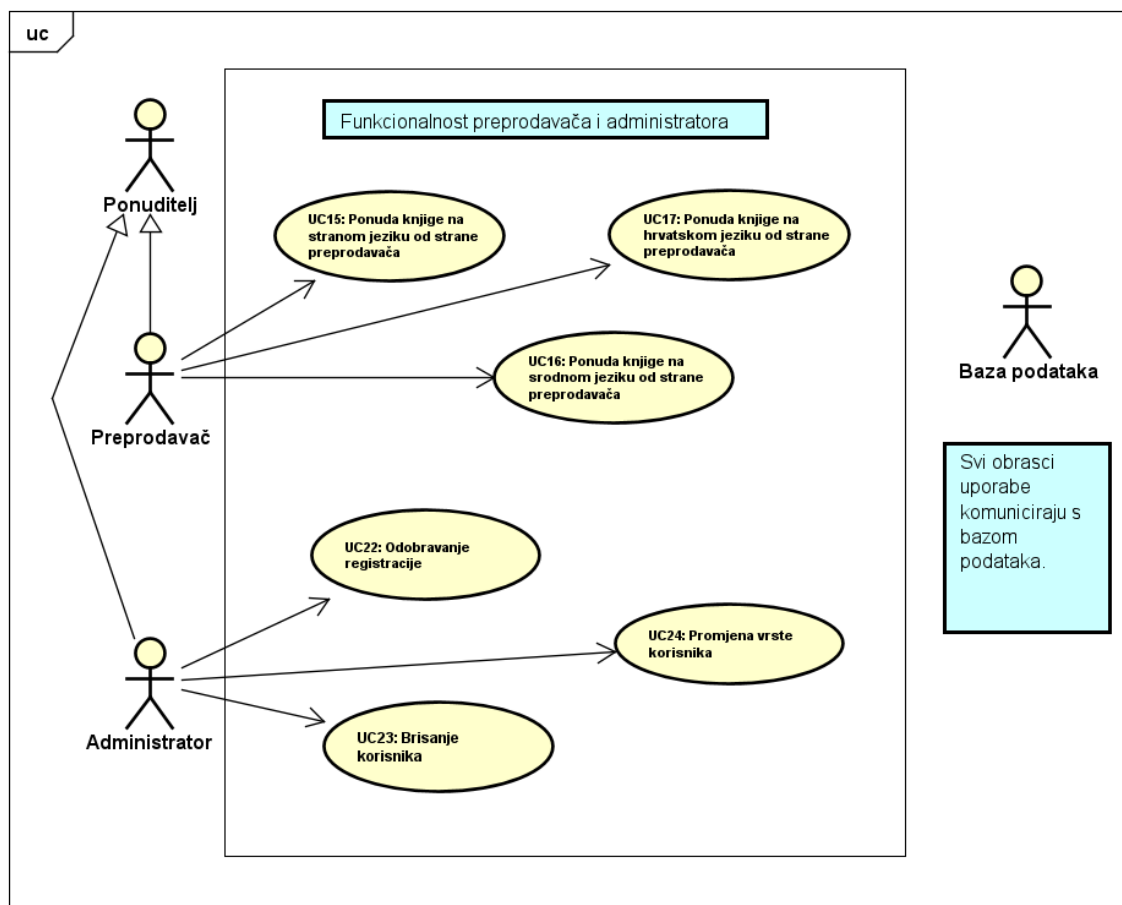
Dijagrami obrazaca uporabe

Slika 3.1: Dijagram obrasca uporabe, funkcionalnost korisnika i ponuditelja

Slika 3.2: Dijagram obrasca uporabe, funkcionalnost izdavača i antikvarijata

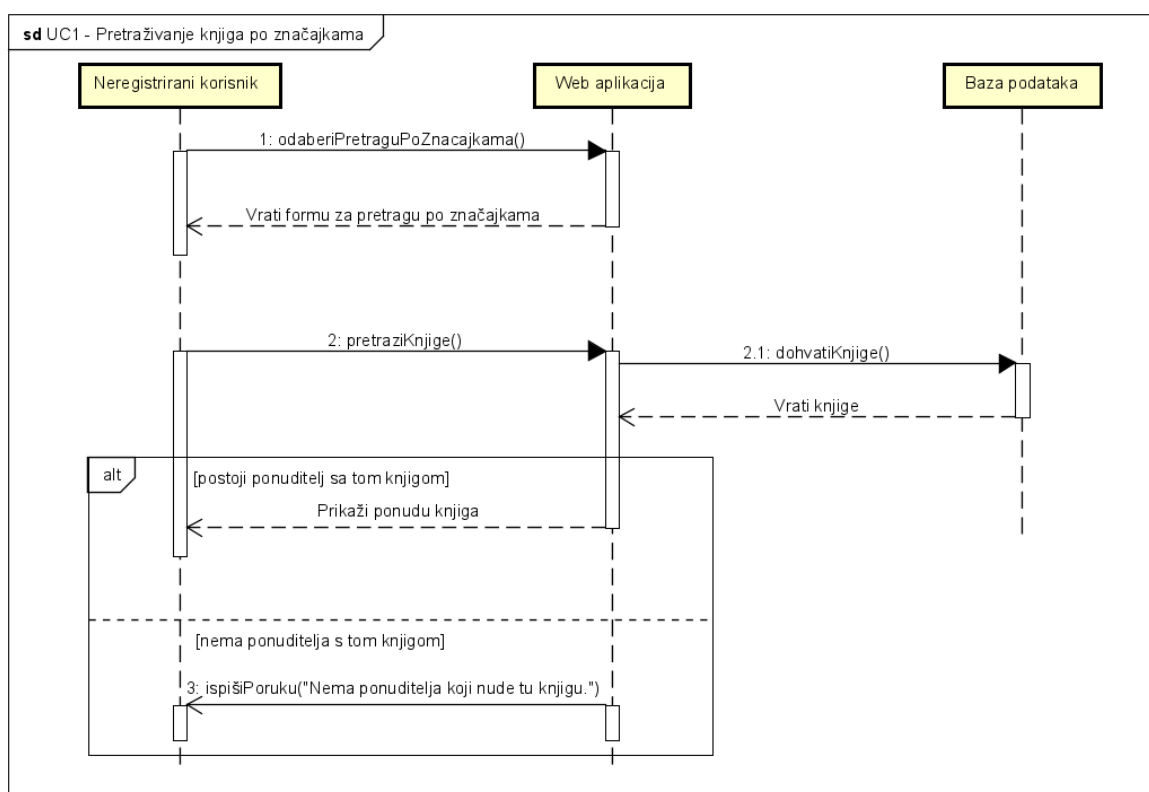

Slika 3.3: Dijagram obrasca uporabe, funkcionalnost preprodavača i administratora

3.1.2 Sekvencijski dijagrami

Obrazac uporabe UC1 - Pretraživanje knjiga po značajkama

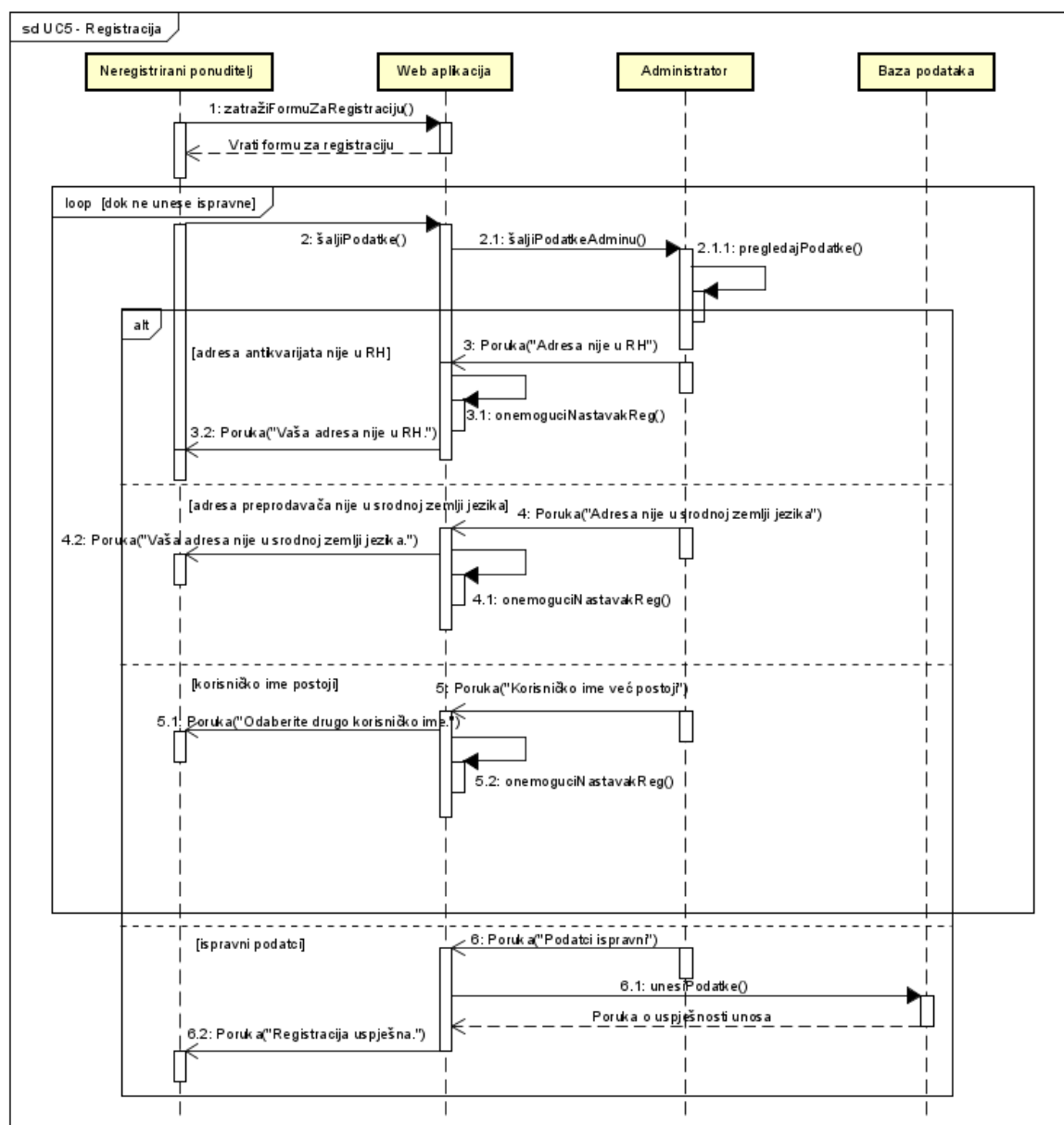
Neregistrirani korisnik odabire pretraživanje knjige po značajkama. Na ekranu mu se pojavljuje forma za odabir značajki knjige. Korisnik odabire značajke knjige i klikne na dugme za pretraživanje kako bi pretražio knjige sa željenim značajkama. Web aplikacija zaprima zahtjev i šalje upit prema bazi podataka. Od baze podataka prema web aplikaciji se vraća rezultat. Ako u bazi podataka postoji ponuditelj koji nudi knjigu ili više knjiga s odabranim značajkama na ekranu mu se pokazuje ponuda knjiga. Ako u bazi podataka ne postoji ponuditelj koji nudi knjigu s odabranim značajkama na ekranu se ispisuje poruka da ne postoji registrirani ponuditelj koji nudi knjigu sa željenim značajkama.

Slika 3.4: Sekvencijski dijagram za UC1

Obrazac uporabe UC5 - Registracija

Neregistrirani ponuditelj odabire opciju registracije. Na ekranu mu se prikazuje forma za registraciju ponuditelja. Ponuditelj unosi potrebne podatke za registraciju, a to su: vrsta ponuditelja(izdavač, antikvarijat, preprodavač), naziv, e-pošta, adresa i broj telefona. Ponuditelj šalje podatke za registraciju klikom na odgovarajuće dugme. Web aplikacija šalje podatke administratoru. Administrator pregledava podatke. Ako adresa antikvarijata nije u Republici Hrvatskoj administrator šalje poruku da adresa ne odgovara uvjetima. Web aplikacija onemogućava nastavak registracije i šalje poruku da adresa ne odgovara uvjetima. Ako adresa preprodavača nije u srodnoj zemlji jezika administrator šalje poruku da adresa ne odgovara uvjetima. Web aplikacija onemogućava nastavak registracije i šalje poruku ponuditelju da adresa ne odgovara uvjetima. Ako korisničko ime već postoji u sustavu administrator šalje poruku da ponuditelj treba izmijeniti korisničko ime. Web aplikacija onemogućava nastavak registracije i šalje poruku ponuditelju da promijeni korisničko ime. Ako su podatci ispravni, administrator šalje poruku da su podatci ispravni. Podatci se unose u bazu podataka. Web aplikacija šalje poruku ponuditelju da je njegova registracija uspješno izvršena.

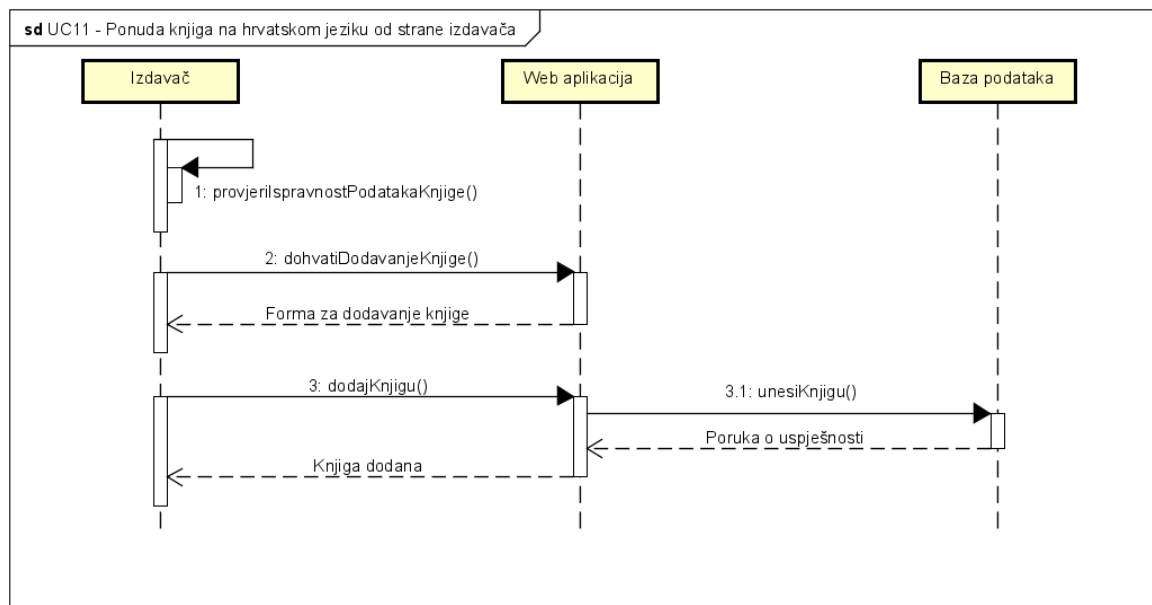

Slika 3.5: Sekvencijski dijagram za UC5

Obrazac uporabe UC11 - Ponuda knjiga na hrvatskom jeziku od strane izdavača

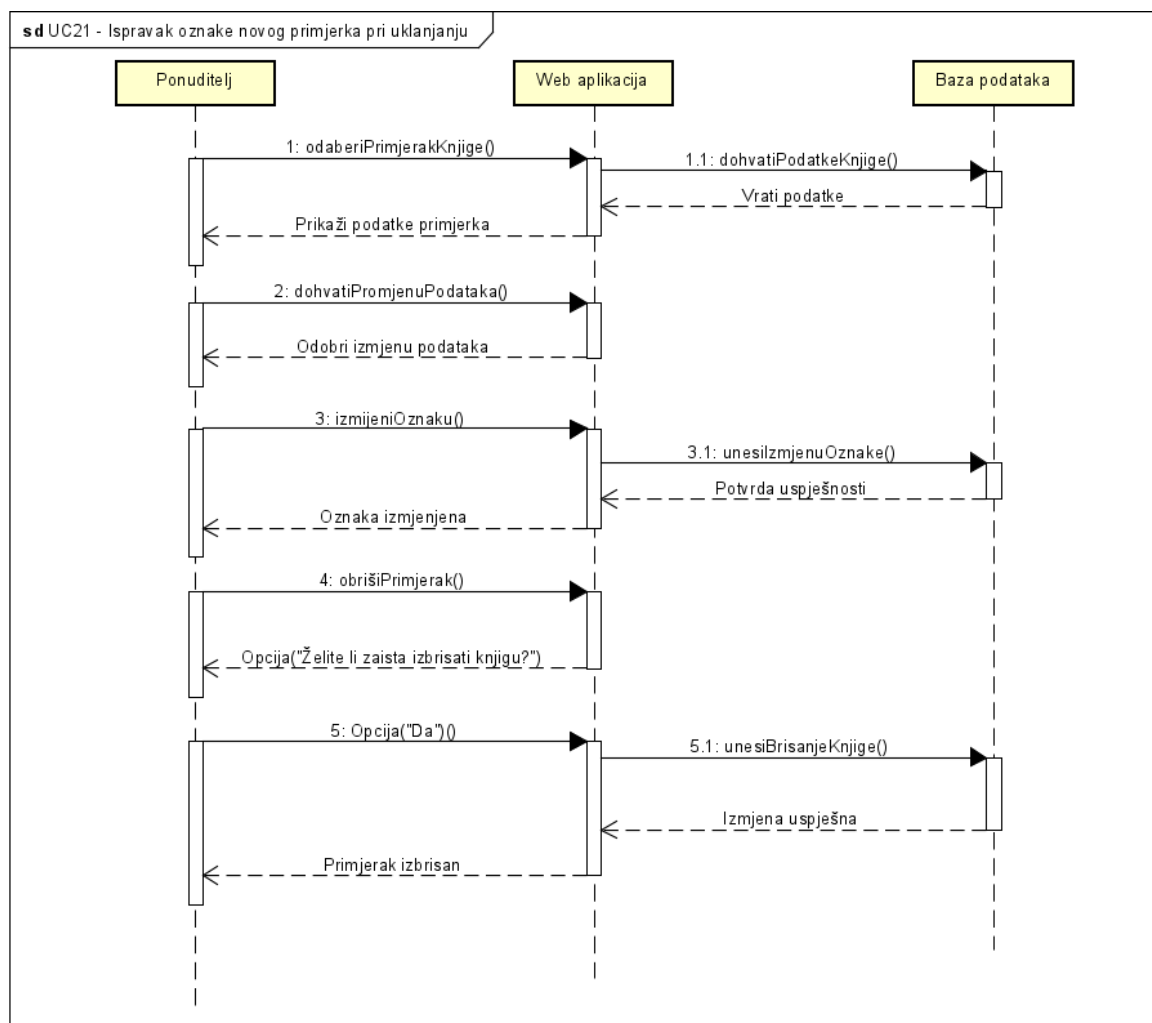
Izdavač provjerava ispravnost podataka knjige, to je njegova odgovornost. Nakon provjere podataka knjige, izdavač odabire opciju dodavanja knjige. Na ekranu mu se pokazuje forma za dodavanje knjige. Izdavač unosi značajke knjige i odabire dugme za dodavanje knjige. Web aplikacija šalje upit prema bazi podataka. U bazu podataka se sprema knjiga. Izdavač prima poruku da je njegova knjiga uspješno dodana.

Slika 3.6: Sekvencijski dijagram za UC11

Obrazac uporabe UC21 - Ispravak oznake novog primjerka pri uklanjanju

Ponuditelj odabire primjerak knjige kojem želi ispraviti oznaku prije uklanjanja. Web aplikacija dohvaća podatke iz baze podataka i prikazuje ih ponuditelju. Ponuditelj odabire opciju promjene podataka klikom na dugme. Web aplikacija odobrava izmjenu podataka. Ponuditelj unosi izmijenjenu oznaku knjige i sprema ju klikom na dugme za spremanje podataka. Web aplikacija šalje upit i sprema izmijenjenu oznaku u bazu podataka. Ponuditelj odabire opciju uklanjanja knjige klikom na dugme. Web aplikacija mu šalje opciju u slučaju da je slučajno kliknuo na dugme za uklanjanje. Ponuditelj odabire opciju uklanjanja knjige klikom na dugme "Da". Web aplikacija šalje upit i uklanja primjerak knjige iz baze podataka. Ponuditelj prima poruku da je uklanjanje primjerka odabrane knjige uspješno izvršeno.

Slika 3.7: Sekvencijski dijagram za UC21

3.2 Ostali zahtjevi

dio 1. revizije

*Nefunkcionalni zahtjevi i zahtjevi domene primjene dopunjuju funkcionalne zahtjeve. Oni opisuju **kako se sustav treba ponašati** i koja **ograničenja** treba poštivati (performanse, korisničko iskustvo, pouzdanost, standardi kvalitete, sigurnost...). Primjeri takvih zahtjeva u Vašem projektu mogu biti: podržani jezici korisničkog sučelja, vrijeme odziva, najveći mogući podržani broj korisnika, podržane web/mobilne platforme, razina zaštite (protokoli komunikacije, kriptiranje...)... Svaki takav zahtjev potrebno je navesti u jednoj ili dvije rečenice.*

4. Arhitektura i dizajn sustava

dio 1. revizije

Potrebno je opisati stil arhitekture te identificirati: podsustave, preslikavanje na radnu platformu, spremišta podataka, mrežne protokole, globalni upravljački tok i sklopovsko-programске zahtjeve. Po točkama razraditi i popratiti odgovarajućim skicama:

- izbor arhitekture temeljem principa oblikovanja pokazanih na predavanjima (objasniti zašto ste baš odabrali takvu arhitekturu)
- organizaciju sustava s najviše razine apstrakcije (npr. klijent-poslužitelj, baza podataka, datotečni sustav, grafičko sučelje)
- organizaciju aplikacije (npr. slojevi frontend i backend, MVC arhitektura)

4.1 Baza podataka

dio 1. revizije

Potrebno je opisati koju vrstu i implementaciju baze podataka ste odabrali, glavne komponente od kojih se sastoji i slično.

4.1.1 Opis tablica

Svaku tablicu je potrebno opisati po zadanom predlošku. Lijevo se nalazi točno ime varijable u bazi podataka, u sredini se nalazi tip podataka, a desno se nalazi opis varijable. Svjetlozelenom bojom označite primarni ključ. Svjetlo plavom označite strani ključ

korisnik - ime tablice		
IDKorisnik	INT	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod

Nastavljeno na idućoj stranici

Nastavljeno od prethodne stranice

korisnik - ime tablice		
korisnickoIme	VARCHAR	
email	VARCHAR	
ime	VARCHAR	
primjer	VARCHAR	

4.1.2 Dijagram baze podataka

U ovom potpoglavlju potrebno je umetnuti dijagram baze podataka. Primarni i strani ključevi moraju biti označeni, a tablice povezane. Bazu podataka je potrebno normalizirati. Podsjetite se kolegija "Baze podataka".

4.2 Dijagram razreda

Potrebno je priložiti dijagram razreda s pripadajućim opisom. Zbog preglednosti je moguće dijagram razlomiti na više njih, ali moraju biti grupirani prema sličnim razinama apstrakcije i srodnim funkcionalnostima.

dio 1. revizije

*Prilikom prve predaje projekta, potrebno je priložiti potpuno razrađen dijagram razreda vezan uz **generičku funkcionalnost** sustava. Ostale funkcionalnosti trebaju biti idejno razrađene u dijagramu sa sljedećim komponentama: nazivi razreda, nazivi metoda i vrste pristupa metodama (npr. javni, zaštićeni), nazivi atributa razreda, veze i odnosi između razreda.*

dio 2. revizije

Prilikom druge predaje projekta dijagram razreda i opisi moraju odgovarati stvarnom stanju implementacije

4.3 Dijagram stanja

dio 2. revizije

*Potrebno je priložiti dijagram stanja i opisati ga. Dovoljan je jedan dijagram stanja koji prikazuje **značajan dio funkcionalnosti** sustava. Na primjer, stanja korisničkog sučelja i tijekom korištenja neke ključne funkcionalnosti jesu značajan dio sustava, a registracija i prijava nisu.*

4.4 Dijagram aktivnosti

dio 2. revizije

Potrebno je priložiti dijagram aktivnosti s pripadajućim opisom. Dijagram aktivnosti treba prikazivati značajan dio sustava.

4.5 Dijagram komponenti

dio 2. revizije

Potrebno je priložiti dijagram komponenti s pripadajućim opisom. Dijagram komponenti treba prikazivati strukturu cijele aplikacije.

5. Implementacija i korisničko sučelje

5.1 Korištene tehnologije i alati

dio 2. revizije

*Detaljno navesti sve tehnologije i alate koji su primijenjeni pri izradi dokumentacije i aplikacije. Ukratko ih opisati, te navesti njihovo značenje i mjesto primjene. Za svaki navedeni alat i tehnologiju je potrebno **navesti internet poveznicu** gdje se mogu preuzeti ili više saznati o njima.*

5.2 Ispitivanje programskog rješenja

dio 2. revizije

U ovom poglavlju je potrebno opisati provedbu ispitivanja implementiranih funkcionalnosti na razini komponenti i na razini cijelog sustava s prikazom odabranih ispitnih slučajeva. Studenti trebaju ispitati temeljnu funkcionalnost i rubne uvjete.

5.2.1 Ispitivanje komponenti

*Potrebno je provesti ispitivanje jedinica (engl. unit testing) nad razredima koji implementiraju temeljne funkcionalnosti. Razraditi **minimalno 6 ispitnih slučajeva** u kojima će se ispitati redovni slučajevi, rubni uvjeti te izazivanje pogreške (engl. exception throwing). Poželjno je stvoriti i ispitni slučaj koji koristi funkcionalnosti koje nisu implementirane. Potrebno je priložiti izvorni kôd svih ispitnih slučajeva te prikaz rezultata izvođenja ispita u razvojnom okruženju (prolaz/pad ispita).*

5.2.2 Ispitivanje sustava

*Potrebno je provesti i opisati ispitivanje sustava koristeći radni okvir Selenium¹. Razraditi **minimalno 4 ispitna slučaja** u kojima će se ispitati redovni slučajevi, rubni uvjeti te poziv funkcionalnosti koja nije implementirana/izaziva pogrešku kako bi se vidjelo na koji način sustav reagira kada nešto nije u potpunosti ostvareno. Ispitni slučaj se treba sastojati od ulaza (npr. korisničko ime i lozinka), očekivanog izlaza ili rezultata, koraka ispitivanja i dobivenog izlaza ili rezultata.*

Izradu ispitnih slučajeva pomoću radnog okvira Selenium moguće je provesti pomoću jednog od sljedeća dva alata:

- *dodatak za preglednik **Selenium IDE** - snimanje korisnikovih akcija radi automatskog ponavljanja ispita*
- ***Selenium WebDriver** - podrška za pisanje ispita u jezicima Java, C#, PHP koristeći posebno programsko sučelje.*

Detalji o korištenju alata Selenium bit će prikazani na posebnom predavanju tijekom semestra.

---

¹<https://www.seleniumhq.org/>

5.3 Dijagram razmještaja

dio 2. revizije

*Potrebno je umetnuti **specifikacijski** dijagram razmještaja i opisati ga. Moguće je umjesto specifikacijskog dijagrama razmještaja umetnuti dijagram razmještaja instanci, pod uvjetom da taj dijagram bolje opisuje neki važniji dio sustava.*

5.4 Upute za puštanje u pogon

dio 2. revizije

*U ovom poglavlju potrebno je dati upute za puštanje u pogon (engl. deployment) ostvarene aplikacije. Na primjer, za web aplikacije, opisati postupak kojim se od izvornog kôda dolazi do potpuno postavljene baze podataka i poslužitelja koji odgovara na upite korisnika. Za mobilnu aplikaciju, postupak kojim se aplikacija izgradi, te postavi na neku od trgovina. Za stolnu (engl. desktop) aplikaciju, postupak kojim se aplikacija instalira na računalo. Ukoliko mobilne i stolne aplikacije komuniciraju s poslužiteljem i/ili bazom podataka, opisati i postupak njihovog postavljanja. Pri izradi uputa preporučuje se **naglasiti korake instalacije uporabom natuknica** te koristiti što je više moguće **slike ekrana** (engl. screenshots) kako bi upute bile jasne i jednostavne za slijediti.*

Dovršenu aplikaciju potrebno je pokrenuti na javno dostupnom poslužitelju. Studentima se preporuča korištenje neke od sljedećih besplatnih usluga: Amazon AWS, Microsoft Azure ili Heroku. Mobilne aplikacije trebaju biti objavljene na F-Droid, Google Play ili Amazon App trgovini.

6. Zaključak i budući rad

dio 2. revizije

U ovom poglavlju potrebno je napisati osvrt na vrijeme izrade projektnog zadatka, koji su tehnički izazovi prepoznati, jesu li riješeni ili kako bi mogli biti riješeni, koja su znanja stečena pri izradi projekta, koja bi znanja bila posebno potrebna za brže i kvalitetnije ostvarenje projekta i koje bi bile perspektive za nastavak rada u projektnoj grupi.

Potrebno je točno popisati funkcionalnosti koje nisu implementirane u ostvarenoj aplikaciji.

Popis literature

Kontinuirano osvježavanje

Popisati sve reference i literaturu koja je pomogla pri ostvarivanju projekta.

1. Programsko inženjerstvo, FER ZEMRIS, <http://www.fer.hr/predmet/proinz>
2. I. Sommerville, "Software engineering", 8th ed, Addison Wesley, 2007.
3. T.C.Lethbridge, R.Langaniere, "Object-Oriented Software Engineering", 2nd ed. McGraw-Hill, 2005.
4. I. Marsic, Software engineering book", Department of Electrical and Computer Engineering, Rutgers University, <http://www.ece.rutgers.edu/~marsic/books/SE>
5. The Unified Modeling Language, <https://www.uml-diagrams.org/>
6. Astah Community, <http://astah.net/editions/uml-new>

Indeks slika i dijagrama

2.1	Primjer slike s potpisom	6
2.2	Primjer slike s potpisom 2	7
3.1	Dijagram obrasca uporabe, funkcionalnost korisnika i ponuditelja .	18
3.2	Dijagram obrasca uporabe, funkcionalnost izdavača i antikvarijata .	19
3.3	Dijagram obrasca uporabe, funkcionalnost preprodavača i adminis- tratora	20
3.4	Sekvencijski dijagram za UC1	21
3.5	Sekvencijski dijagram za UC5	23
3.6	Sekvencijski dijagram za UC11	24
3.7	Sekvencijski dijagram za UC21	26

Dodatak: Prikaz aktivnosti grupe

Dnevnik sastajanja

Kontinuirano osvježavanje

U ovom dijelu potrebno je redovito osvježavati dnevnik sastajanja prema predlošku.

1. sastanak

- Datum: u ovom formatu: 13. studenoga 2023.
- Prisustvovali: I.Prezime, I.Prezime
- Teme sastanka:
  - opis prve teme
  - opis druge teme

2. sastanak

- Datum: u ovom formatu: 13. studenoga 2023.
- Prisustvovali: I.Prezime, I.Prezime
- Teme sastanka:
  - opis prve teme
  - opis druge teme

Tablica aktivnosti

Kontinuirano osvježavanje

Napomena: Doprinos u aktivnostima treba navesti u satima po članovima grupe po aktivnosti.

	Ime Prezime voditelja	Ime Prezime	Ime Prezime	Ime Prezime	Ime Prezime	Ime Prezime	Ime Prezime
Upravljanje projektom							
Opis projektnog zadatka							
Funkcionalni zahtjevi							
Opis pojedinih obrazaca							
Dijagram obrazaca							
Sekvencijski dijagrami							
Opis ostalih zahtjeva							
Arhitektura i dizajn sustava							
Baza podataka							
Dijagram razreda							
Dijagram stanja							
Dijagram aktivnosti							
Dijagram komponenti							
Korištene tehnologije i alati							
Ispitivanje programskog rješenja							
Dijagram razmještaja							

Nastavljeno na idućoj stranici

Nastavljeno od prethodne stranice

	Ime Prezime voditelja	Ime Prezime	Ime Prezime	Ime Prezime	Ime Prezime	Ime Prezime	Ime Prezime
Upute za puštanje u pogon							
Dnevnik sastajanja							
Zaključak i budući rad							
Popis literature							
<i>Dodatne stavke kako ste podijelili izradu aplikacije</i>							
<i>npr. izrada početne stranice</i>							
<i>izrada baze podataka</i>							
<i>spajanje s bazom podataka</i>							
<i>back end</i>							

Dijagrami pregleda promjena

dio 2. revizije

Prenijeti dijagram pregleda promjena nad datotekama projekta. Potrebno je na kraju projekta generirane grafove s gitlaba prenijeti u ovo poglavlje dokumentacije. Dijagrami za vlastiti projekt se mogu preuzeti s gitlab.com stranice, u izborniku Repository, pritiskom na stavku Contributors.